

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. XIII. Potestas Mendicantium, absolvendi à peccatis reservatis, non
revocatur per Jubilæum, aut Bullam Cruciatæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

CONCLUSIO XIII.

Potestas Mendicantium, absol-
vendi à peccatis reservatis, non
revocatur per Jubilæum, aut
Bullam Cruciatæ.

281. **E**st recepta in praxi, quæ est optima legum
Probatur
Concl. ex
praxi,
Diana.
interpres, & ideo omnino amplectenda.
Vide Dia. part. 1. tract. de Bulla Cruciatæ res-
sol. 100. qui eam amplectitur cum Aliis, quos
citatur; quibus adde Lugonem disp. 20. n. 145.
& seq.

Lugo.
& ex verbis
Bulle
Greg. 13.
Et quidem, non revocari per Jubilæum;
stando in verbis Bullæ Greg. XIII. quam re-
fert Navar. in §. In Levitico notab. 33. non est
dubium (inquit Eminent.) cum ibi solum re-
vocentur ejusmodi facultates, Indulgentiarum
causâ concessæ. Unde idem Navarrus ibi testa-
tur, se de hoc dubio Datarium Papæ consu-
luisse, qui respondit, intentionem Pontificis
fuisse, revocare sola indulta similia absolvendi
&c. concessa ad lucrandas Indulgentias.

282. **M**agis dubitari poterat, attentâ Bullâ Cle-
ment. VIII. anno sancto 1600. in qua illa ver-
ba, Indulgentiarum causâ, omiſſa fuerant. Sed
idem Pontifex interrogatus dixit, eandem
fuisse intentionem suam: & ad tollendum du-
bium, edita fuit iterum eadem Bulla, additis
eisdem verbis.

Urbani 8.
Denique anno 1625. in Bulla Sanctissimi D.
N. Urb. VIII. omiſſa fuerunt eadem verba,
fortè quia ex Bulla prima Clement. VIII. tran-
scripta fuit illa clausula. Quare cum iterum de
hoc dubitaretur; ego dixi, non fuisse revoca-
tam Regularium facultatem: Primò, quia
Urb. ibi dicit, se sequi exemplum prædecesso-
rum in illa revocatione: cum ergo prædeces-
sores non revocassent omnes facultates, sed
concessas causâ Indulgentiarum, de iis solis in-
telligendum est. Secundò, quia postea non
imponit præceptum nec excommunicationem,
nisi contra publicantes illas Indulgentias: ergo
de illis solis agebat. Tertiò, quia non erat cre-
dibile, quòd Religiosi Prælati eo anno non
possent absolvere suos subditos ab ulla excom-
municatione, reservata Papæ, quod tamen con-
cedendum esset, si verba in ea generalitate ac-
ciperentur. Denique, postea idemmet Sanctis-
simus interrogatus, hoc ipsum respondit, & di-
xit, hanc solam fuisse suam intentionem: quare
de hoc non fuit amplius dubitatum. Hucusque
Eminent.

283. **Q**uæ si vera sunt, ut puto, neque enim ha-
Et Inno-
centii X.
beo rationem dubitandi, Conclusio nostra non
indiget aliâ probatione. Hoc tantum miror,
quòd in Bulla Innoc. X. anno sancto 1650.
rursum omiſſa fuerint illa verba: Indulgentia-
rum causâ.

Sic quippe lego Bullâ 21. apud Cherubinum
§. 2. Omnes & singulas Indulgentias, etiam per-
petuas & peccatorum remissiones ac facultates, &
indulta absolvendi, etiam à casibus Sedi Apostolice re-
servatis, etiam in literis die Cæne Domini legi solitis
contentis, quibusvis Ecclesiis, Monasteriis, Hospita-
libus, etiam S. Joannis Hierosolymitani, Dominicis,
Militiis, Ordinibus, etiam Mendicantium, Congre-
gationibus, Confraternitatibus etiam laicorum, Uni-
versitatibus & piis locis, illorumque Ordinibus, Capitu-
lulis, Conventibus, Magistris, Superioribus & tan-
secularibus, quam quorumvis etiam Mendicantium
Ordinum Regularibus personis, Coronis, Cranis,
Imaginibus & Numismatibus ex metallo, seu qua-
cumque alia materia confectis, tam singulariter,
quam universaliter, per quoscumque Romanos Ponti-
fices Prædecessores nostros, ac etiam Nos, etiam ad
instantiam Imperatoris, Regum, Reginarum, Du-
cum, & aliorum Principum, aut ipsi etiam Imp-
ratori, Regibus, Reginis, Ducibus & Principibus,
& aliis quacumque aliâ invidandâ, vel Ecclesiasticâ
dignitate, etiam speciali notâ dignâ, fulgentibus,
etiam ad instar Jubilæi, aut aliâ quomodocumque,
& ex quibusvis causis, & occasionibus sub quibuscum-
que tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis
& Decretis, etiam motu proprio & ex certa scientia,
ac aliâ quomodolibet concessas, quorum omnium ve-
nientes, formas, derogationes, & Decreta presentibus
pro expressis haberi volumus, Apostolicâ auctoritate,
de eorumdem fratrum consilio & assensu, ac Apo-
stolica potestate plenitudine suspendimus, & suspensum
esse declaramus; easque, & ea, eodem anno datæ,
nulli prodesse aut suffragari debere. Irritum quoque
inane decernimus, si secus super his à quocumque
vis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit at-
tentari.

Quæ est amplissima revocatio, etiam facul-
tatis absolvendi à casibus reservatis. Et idem
est tenor Bullæ Clement. VIII. 1. editæ, &
apud Cherub. & Urb. VIII. 17. apud ean-
dem Auctorem. Miror, inquam, fuisse In-
noc. non addidisse illa verba ex Bulla Greg.
XIII. Indulgentiarum causâ, si eisdem hor-
rit ipsius intentio; nisi fortè supposuerit, illam
satis notam ex Bulla Greg. & Clement. VIII.
2. edita, & Declaratione Urb. VIII.

Interim adjungo ipsissima verba Greg. ut
ea refert Navar. supra, quia apud Cherubinum
aut Rodrigueze non invenio Bullam Jubilæi
hujus Pontificis, neque Bullam seu Extrava-
gantem suspensivam Indulgentiarum. Quare
Cherubinus eas omiserit, cum alias tamen re-
ferat, & hæc à Navarro de verbo ad verbum re-
ferantur, & Bulla Jubilæi, ut ponitur in mar-
gine, sit Bulla 22. inter ipsius Constitutiones:
Bulla autem seu Extravagans suspensiva In-
dulgentiarum, 39. cur, inquam, eas omiserit
Cherubinus, planè ignoro. Hoc scio, ex hac
sententiam nostram non modicè probari.

Sic ergo ait Gregorius: Quoniam Sancti In-
bilæi celebrationem proximo anno 1575. à primo
postquam

Greg. XIII.

vesperis, qua vigilia est diei Festi proxime futuri Nativitatis Domini nostri Jesu Christi incipiendam & per totum illum annum finiendam, universo populo Christiano de Fratrum nostrorum assensu indiximus, quemadmodum literis nostris desuper concessis plenius continetur: nos pro consequenda eo anno Indulgentia, qua dictis literis expressa est, multorum Romanorum Pontificum morem secuti, de Apostolica potestate plenitudine suspendimus ad nostrum, & Sedis Apostolicae beneplacitum, omnes & quascumque Indulgentias plenarias, etiam ad instar Tübilei, & earum causâ facultates, concessiones & indulgentias quacumque à nobis, & dicta Sede, eiusq; auctoritate, quibuscumque Ecclesiis & Monasteriis utriusque sexus, ac Conventibus, Domibus, Congregationibus, Hospitalibus & piis locis, nec non Ordinibus, etiam Mendicantium ac Militarium, nec non Confraternitatibus & Universitatibus, eorumq; & aliis cuiuscumque dignitatis, gradus & conditionis, personis Ecclesiasticis & secularibus, per universum orbem constitutis, etiam per modum communicationis, extensionis, & alias quomodocumque perpetuâ, vel ad tempus quibusvis modis, & ex quibusvis causis concessas & concessa, quibuscumque illa sint concepta formulis ac restrictionibus, revocationibus, mentis restrictionibus, aliisq; clausulis & Decretis communita. Decernentes interim illa, & literas desuper concessas, nulli prorsus suffragari debere, nec non irritum & inane quidquid secus per quoscumque contigerit attentari, Indulgentias Basilicarum & aliarum Ecclesiarum Urbis, nihilominus in suo robore duraturis. Precipimus igitur, atque interdiximus, ne alle alia, quam prædicti à nobis indicti Tübilei, Indulgentia, sive publicè, sive privatim ubique locorum & gentium interim publicentur, prædicentur & nuntientur, aut in usum demandentur, qui secus fecerint, in excommunicationis sententiam eo ipso incurrant, & ab Ordinariis locorum pro cuiusque arbitrio puniantur. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, nec non Ecclesiarum, Monasteriorum, Conventuum, Ordinum, Congregationum, Hospitalium, & locorum prædictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis Statutis &c.

285. Verba, ex hac Bulla omnia, in Bullis aliorum Pontificum, subintelligenda sunt.

Cum ergo sequentes Pontifices; inherereant (ut ajunt) vestigiis suorum prædecessorum, quâvis illa verba: Et earum causâ, omiserint, equidem subintelligenda sunt; cum, sicut supra bene notavit Lugo, non puniant, nisi eos, qui alias Indulgentias publicaverint, non autem qui absolverint à casibus reservatis sine aliquo respectu ad alias Indulgentias.

Quocirca (inquit Innoc. supra §. 3.) per præfatas auctoritate Apostolicâ precipimus & mandamus, ne interim alia, quam indicti à nobis prædicti Tübilei Indulgentia sive publicè, sive privatim, quovis pretextu, abivis locorum & gentium sub excommunicationis, eo ipso incurrendæ, aliisq; arbitrio Ordinariorum infringendis penis, publicentur & nuntientur, aut in usum demandentur.

Quod ergo Pontifex non precipit, nec pu-

nit, cur ego dicam præceptum aut puniendum? Odiâ restringi & favores convenit ampliari, Reg. 15. de Reg. juris in 6. Quis autem dubitet illam suspensionem esse odiosam?

Hinc Villalobos in Sum. to. 1. tract. 27. 286. concl. 12. n. 2. 1. sic ait: Henriquez dicit, quod non derogetur dictis privilegiis (inter quæ est privilegium absolvendi à casibus reservatis) Regularium in anno Tübilei, idque esse certissimum; & quod ita declarat consuetudo; quia illa privilegia sunt æqualia legibus; & debent amplè interpretari in favorem animarum, prout alibi dicit. Illa sententia videtur mihi multum probabilis, & quod possit prædicari. Ita ille.

Quidquid in oppositum afferat Eman. Rodrig. in Bulla Cruciatæ §. 12. in addit. dub. 6. ubi mordicus contrarium docet; sed tu tene nostram sententiam, intellectam de facultate absolvendi à reservatis, concessam absque respectu ab aliquam Indulgentiam.

Quantum ad Bullam Cruciatæ, difficultas oritur ex facultate, quæ in eâ conceditur Commissario, suspendendi omnes gratias & facultates, concessas quibusvis Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus & aliis piis locis, Universitatibus, Confraternitatibus & singularibus personis &c. Exceptis tamen concessis Ordinum Mendicantium Superioribus, quoad eorum Fratres tantum. Cum ergo Commissarius suspendat omnes facultates, quas suspendere potest; putant Nonnulli Mendicantes, durante anno publicationis istius Bullæ, non posse absolvere seculares à casibus reservatis Sedi Apostolicæ visum suorum privilegiorum. Ita docet Navar. lib. 5. Consil. in posteriori editione tit. de Privileg. Consil. 16. n. 1. Manuel in Bulla Cruciatæ §. 12. n. 4. & Alii.

Sed, sicut dixi, in principio Conclus. praxis communis est in contrarium: omnes enim Regulares; inquit Lugo supra n. 146. eodem modo utuntur suis facultatibus ad absolvendum & commutandum scientibus & videntibus Commissariis Bullæ Cruciatæ; & non reclamantibus nec contradicentibus.

Et probari potest: quia in Bulla Cruciatæ non revocantur facultates concessæ Ordinibus, sed concessæ Ecclesiis, Monasteriis, Hospitalibus, locis piis, Universitatibus, Confraternitatibus & personis particularibus; in quibus omnibus non videntur comprehendi facultates, concessæ Ordini Religioso in communi. Quare cum illa reservatio sit odiosa, videtur stricte interpretanda.

Cum ergo facultas, de qua hic tractatur, scilicet absolvendi à casibus reservatis, sit concessa non Ecclesiis, Monasteriis &c. aut personis particularibus, sed Ordini Religioso seu ipsis Religionibus Mendicantium, sequitur manifestè; hæc facultatem non revocari seu suspendi per Bullam Cruciatæ.

286. Villalobos cum Henriquez tenet privilegium absolvendi à reservatis non suspendi per Tübileum.

287. An per Bullam Cruciatæ suspendatur privilegium absolvendi à reservatis? Non suffragari potest ex praxi.

288. & verbis Bullæ.

Rodriguez.

Et ita mutata sententiâ docet Rodrig. to. 1. qq. Regul. q. 61. a. 14. dicens, se invenire, viros doctos & Religiosos hanc sententiam amplecti. Pro cujus explanatione

289.

Facultates Bullæ Cruciatæ sunt privilegia personalia.

Notat Primò, quod omnes facultates & gratiæ, quæ in Bulla Cruciatæ conceduntur, indulgentur personis particularibus, & sunt privilegia personalia. Nam in suspensione Indulgentiarum & facultatum habetur in eadem Bulla, quod accipiendo eam revalidantur. Et certum est, quod personæ singulares & non Monasteria & Conventus dictas Bullas accipiunt.

Privilegia Mendicantium abfolvendi a reservatis sunt realia.

Notat II. quod privilegia, concessa Confessoribus Ordinum Mendicantium, ad abfolvendum à reservatis, & ad dispensandum & commutandum vota secularium, non sunt privilegia personalia, sed realia. Licet enim concedantur personis, non tamen ut personis singularibus, sed ut personis dictorum Ordinum professoribus, quibus Ordinibus voluit Sedes Apostolica prædictum favorem impartiri. Hinc si aliquis Religiosus auctoritate Apostolicâ à Religione egrederetur, habitum relinquens, minimè dictis facultatibus fruere.

290.

In Bulla Cruciatæ sola privilegia personalia suspenduntur.

Notat III. quod sicut in Bulla Cruciatæ non conceduntur privilegia, nisi personalia, personis singularibus concessa; ita in ea non suspenduntur nisi privilegia personalia, singularibus personis concessa. Et sic non suspenduntur gratiæ concessæ Monasteriis &c. in quantum conceduntur illis locis, sed in quantum concernunt personas singulares, quæ his facultatibus possunt gaudere.

Notat IV. quod etiam si in dicta Bulla suspendantur facultates, concessæ Monasteriis respectu personarum singularium, quæ ipsis possunt frui, non tamen suspenduntur facultates concessæ Religionibus & Ordinibus; quod necessarium erat exprimere: nam sicut in generali privilegiorum revocatione, non includuntur privilegia, concessa Religionibus, nisi expressè dicatur; ita in generali suspensione privilegiorum, non suspenduntur privilegia, concessa Ordinibus & Religionibus, nisi id expressè dicatur.

291.

Hæc latius deducta, videri possunt apud præcitatum Auctorem. Ex quibus inferit nostram Conclus. quam invenio, inquit ibidem, viros doctos & Religiosos amplecti.

Quomodo intelligenda illa verba Bullæ Cruciatæ: *Exceptis concessis Superioribus Ordin. Mendicantium quoad ipsorum Fratres tantum*, scilicet, quod concessa Ordinibus quantum ad seculares, suspenduntur, non generaliter; sed solum quæ secularibus immediatè conceduntur, scilicet Indulgentiæ, secularibus concessæ, visitantibus loca Fratrum: hæc enim privilegia sunt personalia, concessa particularibus personis, attentâ earum devotione.

Inferit etiam seu colligit, verum intellectum horum verborum Bullæ Cruciatæ: *Exceptis concessis Superioribus Ordin. Mendicantium quoad ipsorum Fratres tantum*, scilicet, quod concessa Ordinibus quantum ad seculares, suspenduntur, non generaliter; sed solum quæ secularibus immediatè conceduntur, scilicet Indulgentiæ, secularibus concessæ, visitantibus loca Fratrum: hæc enim privilegia sunt personalia, concessa particularibus personis, attentâ earum devotione.

Immo addo (prosequitur idem Auctor) quod hæc & alia similia privilegia, concessa Religionibus ad petitionem Superiorum, non suspendebantur in Bulla Cruciatæ respectu dictorum Fratrum. Cùm enim concedantur Religiosis, & Religionibus censentur concessa, & privilegia, Religionibus indulta, in dicta Bulla minimè suspenduntur, prout dictum est in superioribus.

Si inferas; ergo frustra ponitur prædicta exceptio: *Exceptis concessis* &c. Respondet Rodriguez. fuit apposita ad petitionem Fratrum, intelligentium, Bullam suspendere dicta privilegia, & virtute eorum minimè posse Indulgentias, Ordini concessas, lucrari. De quorum numero multos inveni, etiam post istius clausulæ & exceptionis appositionem. Et sic per ignorantiam fuit tempore Leonis X. hoc applicatum, & ab ipso Summo Pontifice in hunc modum concessum.

Item dignetur S. V. concedere & declarare, quod virtute Bullarum Cruciatæ contra infideles, vel per aliarum Indulgentiarum generalium quas nunquam revocationes, aut suspensiones privilegiorum Ordinum etiam mendicantium, nunquam intelligantur revocata neque suspensa indulta, privilegia, & gratiæ concessæ quoad personas Fratrum Minorum de Observantia, & quoad suspendendum interdictionem in Episcopatibus Sanctorum sui Ordinis, nisi de his specialitè & nominatim facerent mentionem. Et dixit Papa, Fiat. Cujus Indulti, & aliorum, dat fide dignum testimonium Laurentius Card. quatuor Coronatorum, ut constat ex supplemento Ordinis fol. 18. pag. 2. concess. 163.

Et hoc sæpissimè contingit, quod Fratres, præsertim Minores, nimis scrupulosi, ad Sedem Apostolicam accedant, petendo ab ea id, quod sibi aliàs jus commune concesserat, quod in Monumentis Ordinum maximam parit confusionem. Hactenus Rodriguez.

Sufficiant ista pro intelligentia hujus clausulæ Bullæ Cruciatæ, quæ in his partibus non viget, sed conceditur pro sola Hispania & Insulis adjacentibus ac Regnis Siciliae & Sardinia. De ea specialiter agunt & Latè Rodriguez jam citatus, Anton. Gom. & Acolta de Andradra in suis Tractatibus de Bulla, Fr. Ludov. Lopez 2. p. instruct. c. 6. fol. 798. Dia. p. tract. 11. Villalobos in Sum. to. 1. tract. 7.

Non gravet Lector, si adhuc unam proposuero quæstionem satis notabilem & disputabilem. Cùm enim plures facultates concedantur per hanc Bullam, & inter alias, facultas eligendi Confessarium, qui absolvat à casibus reservatis, dubium est, an Religiosi Mendicantes virtute istius Bullæ possint sibi eligere Confessarium, qui eos absolvat à casibus, in Ordine suo reservatis absque licentia suorum Superiorum. Respondeo:

CON-